

τε ὁ φίλος, περὶ τοῦ ὁποίου ἀνωτέρω ὠμίλησα, ἐπανήλθε ζωηρότερον εἰς τὴν πρότασίν του. Ἐάν ὁ θεῖος, ἐάν ὁ ἀδελφός σου εἴνε ζῶν, μᾶς εἴπεν, ἐπιθυμῶ βεβαίως νὰ σωθῇτε, ἐάν δὲ ἀπέθανε θὰ ἠθέλησε νὰ ἐπιζήσῃτε. Τί περιμένετε λοιπὸν διὰ νὰ ἀναχωρήσετε. Τοῦ ἀπεκρίθημεν ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ σκεφθῶμεν περὶ τῆς ἀσφαλείας μας, ἐν ὧσιν εἴμεθα ἀβεβαιοὶ περὶ τῆς τύχης του. Μετὰ τὰς λέξεις ταύτας ὁρμᾷ καὶ ζητεῖ σωτηρίαν διὰ ταχείας φυγῆς. Πάραυτα σχεδὸν τὸ νέφος πυκνοῦται ἐπὶ τῆς γῆς καὶ καλύπτει τὰ κύματα. Δὲν ἐβλέπομεν πλέον τὴν ἀπέναντι νῆσον Καπρέαν, τὴν ὁποίαν τὸ νέφος περιεκάλυπτε καὶ τὴν θέαν τοῦ ἀκρωτηρίου τῆς Μεσσήνης. Ἡ μήτηρ μου μὲ ἐξορκίζει, μὲ διατάττει, μὲ βιάζει, νὰ σωθῶ, δι' ὁποιοῦδήποτε τρόπου. Μοὶ λέγει ὅτι ἡ φυγὴ εἶνε εὐκολὸς εἰς τὴν ἡλικίαν μου, ὅτι δι' αὐτὴν ἀδύνατον καὶ βεβαρυμένην ὑπὸ τῶν ἐτῶν ἤθελεν εἶσθαι εὐχάριστος ὁ θάνατος ἄνευ τῆς ιδέας ὅτι ὑπῆρξεν αἰτία τοῦ ἐμοῦ. Τῇ λέγω ὅτι δὲν ὑπάρχει σωτηρία δι' ἐμὲ παρὰ μετ' αὐτῆς. Τὴν λαμβάνω ἐκ τῆς χειρὸς, τὴν βιάζω νὰ διπλασιάσῃ τὸ βῆμά της. Μὲ ὑπακοῦει ἀκουσίως καὶ αἰτιᾶται τὴν βροδυτέραν πορείαν μου. Ἀθάλα ἤρχισε νὰ πίπτῃ ἐφ' ἡμῶν ἀλλὰ εἰς μικρὰν ποσότητα. Στρέφω τὴν κεφαλὴν μου καὶ βλέπω ὀπισθὲν μας πυκνὸν καπνὸν, ὅστις μᾶς ἠκολοῦθε διαχεόμενος ἐπὶ τῆς γῆς ὡς χεῖμαρος. Ἄς ἐγκαταλείψωμεν τὴν μεγάλην ὁδὸν ἐν ὧσιν βλέπομεν ἀκόμη, λέγω εἰς τὴν μητέρα μου, διὰ νὰ μὴ πῶμεν καλὴν ἢ ὀμίχλην καὶ ἐνεκα τοῦ πλήθους, τὸ ὅποιον μᾶς ἀκολουθεῖ τρέχον. Μόλις ἐστάθημεν, καὶ τὰ σκότῃ ἐπυκνώθησαν ἔτι περισσότερον. Δὲν ἦτο μόνον νύξ σκοτεινὴ καὶ πλήρης νεφῶν, ἀλλὰ τὸ σκότος κοιτῶνος, τοῦ ὁποίου πάντα τὰ φῶτα ἐσβέσθησαν. Δὲν ἤκουέ τις ἄλλο τι, εἰμὴ στεναγμοὺς γυναικῶν, κλαυθουρίσματα παιδιῶν, καὶ φωνὰς ἀνδρῶν. Ὁ εἰς ἐφώναζε τὸν πατέρα του, ἄλλος τὸν υἱὸν του, ἄλλος τὴν γυναῖκά του, ἢ δὲν ἐγνωρίζοντο ἄλλως παρὰ διὰ τῆς φωνῆς. Ὁ μὲν ἐκλαίει τὸν ἑαυτὸν του, ὁ δὲ τοὺς ἰδιούς του. Ὑπῆρχόν τινες, οἵτινες ἐνεκα τοῦ φόβου τοῦ θανάτου ἀπέθνησκον. Ἐδῶ ὕψωνον τὰς χεῖρας εἰς τὸν Οὐρανὸν ἐκεῖ ἐνόμιζον ὅτι δὲν ὑπῆρχεν πλέον Θεός, καὶ ὅτι, αὕτη ἦτο ἡ τελευταία νύξ, ἡ αἰωνία νύξ, ἥτις ἐμελλε νὰ ἐνταφιάσῃ τὸν κόσμον. Πλείστοι προσέθετον εἰς τοὺς πραγματικὸς κινδύνους φαντασιώδεις καὶ ματαιοὺς φόβους. Τινὲς ἔλεγον ὅτι εἰς τὴν Μεσσήνην κατεστράφη τὸ δεῖνα οἰκοδόμημα, καὶ ὅτι ἄλλο εἶχεν ἐμπρησθῇ, ψευδεῖς φῆμαι, αἵτινες ὅμως ὡς ἀληθεῖς ἦσαν παραδεδεγμένοι. Ἐφάνη λάμψις τις, ἥτις μᾶς ἀνήγγελλεν ὅχι ἐπιστροφὴν τοῦ φωτός ἀλλὰ τὴν προσέγγισιν τοῦ πυρὸς τὸ ὅποιον μᾶς ἠπειλεῖ. Ἀλλ' ἐστάθη μικρὰν ἡμῶν. Τὰ σκότῃ ἀπαρτήλθον. Ἡ βροχὴ τῆς λάβας ἤρχισε πάλιν ἰσχυροτέρα καὶ πυκνότερα. Ἀνίστάμεθα ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν διὰ νὰ ἀποτινάξωμεν αὐτὸν τὸν ὄγκον, ὅστις μᾶς κατέβιβρωσκε καὶ μᾶς ἐπνίγε ὑπὸ τὸ βάρος του. Ἦδυνάμην νὰ καυχῇθω ὅτι ἐν τῷ μέσῳ τοσούτου τρομεροῦ κινδύνου οὔτε παρὰ πονον μοῦ ἐξέφυγε οὔτε λέξις ἢ ὁποία νὰ ἐξέφραζε

ἀδυναμίαν· ἀλλ' ἐστηριζόμην ἐπ' αὐτῆς τῆς ἀξιοδακρύτου καὶ συγχρόνως παρηγόρου ιδέας, ὅτι δηλαδὴ ἅπας ὁ κόσμος μετ' ἐμοῦ ἀπώλλυτο. Ἐπὶ τέλους ἡ μικρὰ αὕτη ὀμίχλη ἠφανίσθη ὡς καπνὸς ἢ νέφος. Ὁλίγον μετὰ ταῦτα ἐπανείδομεν τὴν ἡμέραν καὶ μάλιστα τὸν ἥλιον ἀλλὰ, καθὼς παρουσιάζεται εἰς τὰς ἐκλείψεις, σκοτεινόν. Τὸ πᾶν ἐφαίνετο ἡλλαγμένον εἰς τοὺς συγχισμένους ὀφθαλμούς μας. Κόνις ἐκάλυπτεν ἅπαντα τὰ ἀντικείμενα καθὼς μανδύας ἐκ χιόνος.

Ἐπεστρέψαμεν εἰς Μεσσήνην. Ἐκαστος ἀποκατεστάθη ἐπὶ τὸ κάλλιον καὶ διήλθομεν τὴν νύκτα μετὰ τοῦ φόβου καὶ τῆς ἐλπίδος. Ἀλλ' ὁ φόβος ἐπεκράτει περισσότερον, διότι οἱ σεισμοὶ ἐξακολούθουν. Οἱ πλείστοι πλανώμενοι ἀπὸ τρομερὰς προρρήσεις ἐπεδύρουν τὴν εὐτυχίαν αὐτῶν καὶ τῶν ἄλλων. Ἐντούτοις μ' ὅλους τοὺς παρελθόντας καὶ μέλλοντας κινδύνους δὲν εἶχομεν σκοπὸν νὰ ἀναχωρήσωμεν χωρὶς νὰ μάθωμεν τι περὶ τοῦ θεῖου μου.

Ὁ ἀναγνώστης τὰς λεπτομερείας ταύτας, ἀλλὰ δὲν θὰ προσθέσῃ αὐτὰς εἰς τὸ ἔργον σου. Δὲν εἶνε διόλου ἀξία τῆς ἱστορίας, καὶ ἐάν μάλιστα δὲν εὕρισκῃς αὐτὰς ἀρμοδίας εἰς μίαν ἐπιστολὴν μὴ αἰτιάσαι ἐμὲ, ἀλλὰ ἑαυτόν, ὅστις τὰς ἀπήτησας.

Χαῖρε.

ΕΞ ΕΒΔΟΜΑΔΕΣ ΕΝ ΙΑΠΩΝΙΑΙ

[Συνέχεια, ἴδε ἀριθ. 16].

Οἱ Ἰάπωνες εἰσὶ λίαν εὐφρεῖς, ἀριστοὶ μιμῆται καὶ λίαν ἐπίμονοι, ὥστε οὐδεμία ἀμφιβολία ὅτι ταχέως θὰ ὠφεληθῶσι ἐξ ὧσιν θὰ ἴδωσι παρὰ τοῖς ἄλλοις λαοῖς, συγχρόνως δὲ θὰ τὰ τελειοποιήσωσιν. Τὸ κοινότερον ἐπάγγελμα εἶναι τὸ τοῦ λεπτοουργοῦ καὶ ξυλουργοῦ, διότι πᾶσαι αἱ οἰκίαι καὶ πάντες οἱ ναοὶ καὶ πάντα τὰ ἐργαλεῖα εἰσὶν ἐκ ξύλου, καὶ ἀσμένως τὰ κοσμοῦσι διὰ ὠραιωτάτων γλυφῶν. Τὰ ξύλινα ταῦτα ἔργα εἰσὶν ἐντελέστατα, καὶ διὰ τὰς μικρὰς οἰκίας αἵτινες, καίτοι ὁμοιάζουσαι κατὰ πάντα, ἀρέσκουσιν ὅμως διὰ τὴν λεπτότητα τῆς ἐργασίας ἢ τὴν καθαριότητα. Ἐπὶ τῶν θυρῶν, τῶν στεγῶν καὶ τῶν παραθύρων τῶν ὠραιωτέρων, τιθέασι πτηνὰ, ζῶα παντὸς εἶδους καὶ ἰχθῦς θαυμασίως γεγλυμένους καὶ κεχρωματισμένους μὲ φυσικὰ χρώματα, ταῦτα πάντα δίδουσι πολλὴν ἐργασίαν εἰς τοὺς τεχνίτας καταγινόμενους εἰς τὰ διάφορα ταῦτα ἔργα.

Ἀπεναντίας, ὀλίγιστοι ὑπάρχουσι τέκτονες καὶ λιθοκόποι διότι ὡς ἤδη εἶπομεν, φοβούνται τὰς λιθοκτίσεις οἰκοδομὰς ἐνεκα τῶν πολλῶν σεισμῶν τῶν συμβαινόντων εἰς τὴν χώραν. Μεταχειρίζονται ὅμως μάρμαρον καὶ γρανίτην πρὸς κατασκευὴν στηλῶν καὶ μνημείων ἐν νεκροταφείοις.

Ὀλίγη γίνεται χρῆσις τῆς μετάξης παρὰ τῶν Ἰαπώνων πρὸς ἐνδυμασίαν· κατασκευάζουσιν ὅμως ἐξ αὐτῆς διάφορα κοσμήματα.

Ἐν Ἰαπωνίᾳ εὕρηνται χρυσοὶ καὶ πολύτιμοι λίθοι,

ἀλλ' ἡ τέχνη τοῦ ἀδαμαντοπώλου ἢ χρυσοχόου δὲν ὑπάρχει, αἱ κυρίαὶ δὲν φέρουσι πολὺ τιμὰ εἶδη, τὸ μόνον κόσμημα συνίσταται εἰς πόρπας ἐξ ὀστράκου ἱκανῶς μεγάλας, ἃς φέρουσιν ἐν τῇ κόμῃ τῶν πεποικιλμένων ἐνίοτε μὲ κοράλιον τοῦτο δὲ ὡραίαν ποιεῖ ἀντίθεσιν πρὸς τὰς μεγαλοπρεπεῖς μελαίνας τρίχας τῶν. Ἐκ τοῦ χρυσοῦ, τοῦ ἀργύρου, τοῦ ὀρειχάλκου καὶ τοῦ χαλκοῦ, κατασκευάζουσι κομβία, κοσμήματα διὰ τὰς ταμβακοθήκας καὶ λαβὰς ξιφῶν. Μεταχειρίζονται δὲ χρυσοῦ φύλλα πρὸς διακόσμησιν τῶν νάων καὶ τῶν θιάτρων, πρὸς διαποικιλσιν κιβωτιῶν καὶ ῥιπιδίων ἐκ μετὰξής κατεσκευασμένων.

Χωρὶς Ἰάπων.

Μία τῶν σπουδαιότερων βιομηχανικῶν εἶναι ἡ τῆς κατασκευῆς ὀρειχαλκίνων σκευῶν, εἴτε πρὸς κόσμησιν εἴτε πρὸς ὠφέλειαν. Ἐν Ἰεδδῷ ἡ κατασκευὴ αὕτη εἶναι ἀφθονωτέρη καὶ μᾶλλον ἐντελής. Αἱ κάλπαι καὶ τὰ μεγάλα ἀγγεῖα, δι' ὧν κοσμοῦνται οἱ ναοὶ ἐν τῇ τῷ ἐσωτερικῷ καὶ τῷ ἐξωτερικῷ, εἰσὶ πολλάκις μέγιστα, κομψῶς κατεσκευασμένα καὶ ἀρίστης ἐργασίας· ἔχουσι λιθανιστήρια, κυροπήγια, κώδωνας παντὸς εἶδους κύπελα, λυχνίας, λεκάνας, πάσης μορφῆς παριστῶνται ζῶα καὶ φυτὰ κ.

Οἱ Βυρσοδέψαι καὶ ὑποδηματοποιοὶ ἀποτελοῦσι τάξιν ἰδίαν, εἰς κατωτάτην βαθμίδα τῆς κοινωνικῆς κλίμακος. Νῦν ὅμως τὰ πλεῖστα ἐκ βύρσης ἀντικείμενα γίνονται ἐξ ὕλικου εἰσαγομένου ἐξ Εὐρώπης. Οἱ βυρσοδέψαι, οἱ καλούμενοι «Γέτας» εἰσὶν ὡς λέγουσιν, ἀπόγονοι καταδίκων πρέπει δὲ νὰ ζῶσι πάντοτε ἐν τοῖς αὐτοῖς χωρίοις καὶ οὐδέποτε νὰ εἰσέρχωνται εἰς τινα κώμην ἀνήκουσαν εἰς ἑτέραν τάξιν. Ἐξ αὐτῶν ἐκλέγονται καὶ οἱ δῆμιοι.

Οἱ παντὸς βαθμοῦ ζωγράφοι ἀποτελοῦσι τάξιν λίαν πολυάριθμον· εἰσὶν ἱκανώτατοι ἐν τῷ ἰδιαιτέρῳ αὐτῶν κλάδῳ· ἐν τούτοις τὰ εἰκονογραφήματα αὐτῶν δὲν διακρίνονται διὰ τὴν ὁμοιότητα πρὸς τὰ γραφόμενα ἀντικείμενα, καὶ δὲν γνωρίζουσιν ἔτι καλῶς τὴν τοπογραφίαν ἀλλὰ τὰ ζωγραφήματα ἀνθέων, ζώων, πτηνῶν ἢ ἰχθύων εἰσὶν ἀληθῶς ἀξιοσημείωτα.

Ἡ κατασκευὴ ψιαθῶν, καὶ σκιαδῶν, ἐπασχολεῖ χιλιάδας τεχνιτῶν. Μεταχειρίζονται πρὸ πάντων ἄχυρον ἐξ ὀρύξης, καὶ φλοῖον καλάμου. Αἱ ψιάθαι πρὸς κάλυψιν τοῦ ἐδάφους ἔχουσιν ἐξ ποδῶν καὶ τριῶν δακτύλων μῆκος, τριῶν ποδῶν καὶ δύο δακτύλων πλάτος, καὶ τεσσάρων δακτύλων πυκνότητα, αἱ σκιαδες ἐκ καλάμου λίαν λεπτῶς ἐσχισμένου καὶ εἰτα χρωματιζομένη κατασκευαζόμεναι, εἰσὶ κομψόταται, καταλληλόταται πρὸς ὑπεράσπισιν κατὰ τῆς θερμότητος.

Οἱ πιλοποιοὶ ὀλίγην ἔχουσιν ἐργασίαν διότι τὸ πλεῖστον μέρος τῶν κατοίκων δὲν καλύπτουσιν ποτὲ τὴν κεφαλὴν· μέγα ἀλεξίβροχον ἐκ χάρτου χρησιμεύει πρὸς ὑπεράσπισιν εἴτε κατὰ τῆς βροχῆς εἴτε κατὰ τοῦ ἡλίου. Τινὲς ὅμως τάξεις τῆς κοινωνίας, ἐπὶ παραδείγματι οἱ στρατιωτικοί, οἱ κληρικοὶ κ.λ. φέρουσιν εἶδος τι, καλύμματός, εἴτε ἐκ καλάμου εἴτε ἐκ ξύλου.

Δὲν ὑπάρχουσι μέγала ἐργαστάσια ὑλοποιούσας διότι δὲν μεταχειρίζονται οὔτε εἰς παράθυρα οὔτε εἰς φιάλας· κατασκευάζουσιν ἀληθῶς, φιάλας ἐν αἷς θέτουσιν ἀρωματικὸν ὕγρον διὰ τὰς κυρίας, καὶ καρφίδας ἐξ ὕλου πρὸς στερέωσιν τῆς κόμης· αἱ καρφίδες αὗται ἔχουσιν ὡς κόσμημα μεγάλην σφαῖραν περιέχουσαν ὕγρον κεχρωματισμένον.

Οἱ ζαχαρπλάσται εἰσὶ πολυάριθμοι καὶ ἱκανώτατοι· ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον κατασκευάζουσι τὰ ἐμπορευματῶν εἰς τὰς γωνίας ὁδῶν. Τὰ γλυκύσματα εἰσὶν ἐν τῶν κυριωτέρων ἐδεσμάτων τῆς ἰαπωνικῆς μαγειρικῆς. Εἰς τὰ παγωτὰ δίδουσι σχῆμα καρπῶν, ἀνθέων, ἰχθύων, πτηνῶν καὶ ἄλλων ἀντικειμένων, καὶ τὰ πωλοῦσιν ἐν κομψοτάτοις κιβωτίοις.

ΠΟΙΚΙΛΙΑ

Ἰάπων ἐπίτροπος παρὰ τῇ ἐν Βιέννῃ ἐκθέσει, εἶδε τὴν Γραφὴν, καὶ ἠπόρησε πῶς τὸ βιβλίον τοῦτο θεωρήθη ἄξιον ἵνα μεταφρασθῇ εἰς τοσαύτας γλώσσας. Ἠγόρασε ἀντίτυπον εἰς Κινεζικὴν γλῶσσαν τὸ ἀνέγνωσεν, καὶ ἐπίσθη περὶ τῶν ἀληθειῶν ἃς ἐδίδασκε. Ἐπαμειβῶν εἰς Ἰεδδῷ, νῦν τὸ Τοκίον, ἀνιχνέχθη εἰς τοὺς ἀμερικανοὺς Ἰεραποστόλους ὅπως βαπτίσωσιν αὐτόν. Ἐκτοτε ἠγόρασε ναὸν εἰδωλολατρῶν